

Je k přijímání plateb v cizí měně nutná registrace směnárny?

Předpis

- zákon č. 219/1995 Sb., devizový zákon, ve znění pozdějších předpisů („devizový zákon“)
- zákon o platebním styku

Ustanovení

- § 1 písm. l) a § 3 odst. 1 devizového zákona

Otázka

Je nutné získat registraci směnárny podle devizového zákona, pokud v provozovně obchodu dochází k přijímání úhrad za zboží v eurech a případný rozdíl je vrácen v českých korunách?

Odpověď

Devizové předpisy nebrání tomu, aby se účastníci obchodu dohodli, že placení zboží či služeb se uskuteční v cizí měně. Přijímání platby za zboží nebo služby v cizí měně není činností podléhající devizovému zákonu, a to ani pokud dochází k vrácení peněz v jiné měně, než ve které bylo placeno.

Podle § 1 písm. l) devizového zákona se registrace podle § 3 odst. 1 devizového zákona vyžaduje k „poskytování služeb třetím osobám, jejichž předmětem je nákup nebo prodej bankovek, mincí nebo šeků v cizí nebo české měně za bankovky, mince nebo šeky v jiné měně.“ V případě přijetí platby není „nákup nebo prodej“ bankovek samostatnou službou pro zákazníka, ale způsobem úhrady závazku. Pokud by se jednalo o bezhotovostní platební styk, neuplatní se devizový zákon, ale zákon o platebním styku, i v takovém případě však platí, že přijetí platby za zboží nebo služby v cizí měně nebude představovat poskytnutí platební služby a tedy ani vyžadovat zvláštní povolení nebo registraci (§ 3 odst. 1 písm. c) ve spojení s odst. 2 a § 2 odst. 1 písm. e) zákona o platebním styku).

Je však třeba upozornit, že soustavné odmítání tuzemských bankovek a mincí by mohlo naplnit znaky skutkové podstaty trestného činu ohrožování oběhu tuzemských peněz podle § 239 odst. 2 písm. a) trestního zákona.

Uplatní se také povinnosti sloužící k ochraně spotřebitele, např. jde o povinnost informovat spotřebitele o ceně zboží podle § 12 odst. 1 zákona o ochraně spotřebitele. Dodržování těchto povinností, pokud jde o zboží nebo služby nefinanční povahy, však nepodléhá dohledu České národní banky.

Význam odpovědi pro její adresáty

Tato odpověď vyjadřuje názor pracovníků České národní banky. Soud a případně i bankovní rada České národní banky mohou zaujmout odlišný názor. Postup v souladu s odpovědí však bude ČNB při výkonu dohledu nad finančním trhem považovat v mezích odpovědi a jejích východisek za postup v souladu s právními předpisy, ledaže z okolností vyplyne neaplikovatelnost odpovědi na daný případ.

Kontaktní osoba: Viktor Šanc, viktor.sanc@cnb.cz
Datum: 12.5.2011